

Atliekų dvoku praturtinta gatvės meno meka

Marijampolė
SUSITIKIME ČIA

Miesto laikraštis

NEMOKAMAI ir www.miesto.lt 2021 m. rugpjūčio 26 d. Nr. 18 (1767)

„Pakylėjo Marijampolės meninį lygį į tą globalaus pasaulio centrų, į Londono, Niujorko lygmenį, kada mes čia Marijampolėje galime pasidžiaugti pasaulinio lygio menininkų kūryba ir, kas yra nuostabu, galime pamatyti, kaip jie mato Marijampolę, Marijampolės erdves“, - kalbėjo Marijampolės mero pavaduotojas Artūras Visockis artėjant tik ką pasibaigusiam jau 8-ajam tarptautiniam kūrybos simpoziumui „MALONNY: Marijampolė, Londonas, Niujorkas: idėjų migracija“. Jo metu užsienio menininkai savo kūriniais vėl puošė miesto sienas.

Vicemerui antrino savivaldybės administracijos Komunikacijos skyrius: „Marijampolė garsėja ne tik nuostabiais parkais, bet ir pelnytai vadinama gatvės meno meka. Spalvingi piešiniai puikuoja ant mieste esančių pastatų ir kasmet sukviečia vis didesnę būrį turistų pasivaikščioti po tikrą meno galeriją po atviru dangumi“.

Atliekų konteineriais apstatytas piešinys šalia Draugystės bibliotekos taip pat galerijos dalis, tačiau turistams čia nei kas siūlo ateiti, nei kas jų atveda. „Miesto laikraštis“ šią atliekų dvoku praturtiną grožybę aprašė dar balandį, tačiau situacija nepasikeitė, nors savivaldybės administracijos Aplinkotvarkos ir infrastruktūros skyriaus patvirtinta vieta konteineriams šiame kieme yra apleisto namo patvoryje.

Matyt, patvorys neatitiktų nei Londono, nei Niujorko lygmeniui.

Netekome Andriaus LINKAUS (1945-09-05 – 2021-08-19)

Rugpjūčio 19-ąją netekome Andriaus Linkaus. Jam būtų sukakę 76-eri. Netekome žmogaus, kuris daugelio marijampoliečių atmintyje išliks kaip išmintingas, supratingas, griežtas, bet tuo pat metu ir jautrus. Žmogaus, kuris ne kartą yra sakęs, kad verslas – jo gyvenimo būdas ir kad su kitais reikia elgtis taip, kaip norėtum, kad su tavimi elgtųsi. Už darbo vietų kūrimą ir ilgą verslo vystymą, Marijampolės miesto vardo garsinimą, nesavanaudišką paramą, už svarbų indėlį kuriant gyventojų kultūrinę, ekonominę bei socialinę gerovę Andrius Linkus apdovanotas Šv. Jurgio Marijampolės globėjo ordinu.

[monių grupės „ALGA“ steigėjas ir buvęs prezidentas Andrius Linkus verslą pradėjo 1981 m., o 1989 m. įkūrė

pirmąją privačią įmonę – mezgimo kooperatyvą „Nėrinys“, kuris pagal pardavimų rodiklius jau pirmaisiais metais aplenkė visas Marijampolės mezgimo įmones. 1990-aisiais įregistruota UAB „ALGA“, 1995 m. ji tampa akcine bendrove koncernu „ALGA“, kurios pagrindiniai akcininkai – Andrius Linkus ir sūnus Antanas Linkus. 2002 m. įmonė perregistruota į uždarytą akcinę bendrovę koncerną „ALGA“, kuri yra visų koncerno dukterinių įmonių steigėja bei akcininkė.

Tik pačiam Andriui Linkui žinomais būdais 1991-aisiais ir kiek vėlesniais metais jis suvaldė didžiųjų miestų „laukinio kapitalizmo“ skverbimąsi į mūsų miestą.

Su šio žmogaus vardu siejama sąlygiškai ramaus marijampoliečių verslo plėtra. Galbūt jam padėjo bebaimis ir nesitaikstantis charakteris, racionalus mąstymas, iš prigimties skvarbus protas, fenomenali atmintis, labai stipri nuojauta. Dažniau nei ekonominiais skaičiais verslininkas vadovavosi intuicija, kuri jo niekada neapgavo. Idėjų gausa, asmeninis dalyvavimas verslo procesuose, įgyvendinant savo sumanymus – visa tai apie jį, šviesios atminties Andrių Linkų.

Šiandien liūdi ir tie mūsų bendrapiliečiai, kurie, bėdos ištykti, ėjo asmeniškai pas A. Linkų finansinės (ir ne tik) pagalbos. Verslininko klausimas tokiam žmogui būdavo vienas – „Kam ir kiek reikia?“. Dažniausiai Jo pagalba turėjo vienintelę sąlygą – kad niekur nebūtų jam viešai dėkojama.

29-ąją kartą Marijampolėje vyko tarptautinis galiūnų turnyras. Kasmet turnyro generalinis rėmėjas, šiemet taip pat, yra koncernas „ALGA“. Nes Andriui Linkui sportas Marijampolėje buvo svarbu. Kaip svarbu buvo ir kultūra, ir istorinė atmintis, ir laisvos Lietuvos akcentai.

Marijampoliečių leidžiamos knygos, ypač apie istorinę atmintį, sulaukdavo finansinės paramos. Nes Jam svarbu buvo tai, kas buvo svarbu kūrybinei inteligentijai – jis buvo daugelio literatūros, meno, mokslo ir kt.

leidinių rėmėjas. Pažymėtini leidiniai, turintys ypatingą istorinę reikšmę Lietuvai bei Sūduvos kraštui – „Už nuopelnus Lietuvai“, „Lietuvos karžygiai“, „Marijampolė. Palaimintasis Jurgis Matulaitis“, „Marijampolė. Partizaninis karas“, „Marijampolė. Iš praeities į dabartį“ ir daugelis kitų. Skaudu, kad turime rašyti „buvo...“.

Jam nuo pirmos verslo dienos buvo svarbu sukurti solidų ir patikimą savo verslą, kuris pelnytų gerą vardą ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Jis jautė atsakomybę už įmonių grupės darbuotojus, kaskart kartojo, kad, norint turėti sėkmingą verslą, turi būti daromos investicijos, o veikla – tvarkinga. Daugiau kaip 30 metų išsilaikyti rinkoje, būti finansiškai stabiliam, suteikti darbo vietas žmonėms, niekada neveluoti išmokėti atlyginimus – didelis pasiekimas. Tai – asmeninio Andriaus Linkaus požiūrio į verslą pasekmė.

UAB koncerno „ALGA“ veikla pripažinta, vadovas daug kartų įvertintas ir apdovanotas.

Andriaus Linkaus iniciatyva išvystytos idėjos, pradėtos veiklos, įkurtos ir šiandien veikiančios įmonės – UAB koncernas „ALGA“, UAB „ALGA-STEEL“, UAB „MARIJAMPOLĖS MUITINĖS TERMINALAS“, UAB „SWETRAK“, UAB „Marijampolės techninės apžiūros centras“, UAB „GEPAGA“, UAB „REGIONAS“, UAB „MARMAS“, UAB „PREILOS VĖTRA“, UAB „CFlow“.

Kaip viename interviu sakė Andriaus Linkaus sūnus Antanas, dabar koncerno „ALGA“ valdybos pirmininkas, „Marijampolė – mano ir tėtės miestas. Jis mums reikalingas. Tikiuosi, kad mes jam taip pat“.

Marijampolė neteko žmogaus, kuriam šis miestas buvo svarbus ir reikalingas.

A. Linkus palaidotas miesto Naujosiose kapinėse.

Bendradarbiai

Grįžtantiems į darbus ir mokslus – ypatingi „Tele2“ pasiūlymai

Artėjant naujiems mokslo metams ir iš atostogų grįžtant į darbus, svarbu pasirūpinti geru internetu ir kokybiškais įrenginiais. „Tele2“ paruošė daugybę puikių pasiūlymų kompiuteriams, telefonams ir namų internetui, kuriais jau dabar galite pasinaudoti operatoriaus fiziniuose salonuose arba internetinėje parduotuvėje www.tele2.lt.

Nešiojami ir planšetiniai kompiuteriai su 1 Eur pradine įmoka

Svarbiausias įrankis darbu ar mokslui neabejotinai yra kompiuteris. Dabar – tinkamas metas jį įsigyti. „Tele2“ paruošė jums didžiulį nešiojamų ir planšetinių kompiuterių pasirinkimą vos su 1 Eur pradine įmoka. Pasiūlymai kompiuteriams galioja su bet kuriuo „Tele2 Laisvo interneto“ www.tele2.lt skelbiamu planu, sudarant 24 mėn. sutartį ir perkant nurodytą įrangą, mokant visą sumą iš karto arba dalimis per 36 ar 24 mėn.

Telefonai pigiau – nuo 14,91 Eur/mėn.

Daugybė telefonų – ypatingomis kainomis. Pavyzdžiui, ryškų ir ištvermingą „Xiaomi Mi 11 Lite 5G (128 GB)“ išmanųjį dabar galite įsigyti su

1 Eur pradine ir 14,91 Eur mėnesine įmoka. Vienkartinis laikmenos mokestis – 0,00 Eur. Įrangą galite įsigyti mokant visą sumą iš karto arba nurodytomis įmokomis su bet kuriuo „Tele2“ balso planu iš nurodytų www.tele2.lt ir 24 mėn. sutartimi.

Naujieji „Samsung Galaxy Watch 4“ serijos laikrodžiai su eSIM

Jau galite užsisakyti naujuosius „Samsung Galaxy Watch 4“ ir „Samsung Galaxy Watch 4 Classic“ išmaniųjų laikrodžių modelius su eSIM. Jų kaina prasideda nuo 8,83 Eur/mėn. Išmaniesiems laikrodžiams taikoma pradinė 1 Eur įmoka. Laikrodžius galite rinktis iš juodos, žalios, rausvojo aukso ir sidabro spalvų. Įrenginių pristatymas – nuo rugpjūčio 27 d. Pasiūlymas galioja pasirinkus bet kurį eSIM palaikantį laikrodį ir sudarant 24 ar 36 mėn. sutartį ir mokant pradinę įmoką bei mėnesinę įmoką, kuri nurodyta www.tele2.lt prie konkretaus laikrodžio modelio.

eSIM paslauga – 6 mėn. nemokamai

Dabar „Vieno numerio“ paslauga, kuri susieja telefoną ir eSIM technologiją turintį laikrodį, net pusmetį galite naudotis nemokamai. Ji sutei-

kia galimybę gauti skambučius, telefone esančių programėlių pranešimus ir SMS žinutes į abu įrenginius tuo pačiu metu. 6 mėn. išbandymas nemokamai galioja sudarius 24 mėn. sutartį, o po 6 mėn. įsigalioja įprasta plano laikrodžiui kaina numatyta paslaugų teikimo sutartyje.

Nemokamas interneto planas

Išskirtinis pasiūlymas „Tele2“ klientams. Visus, turinčius 2 ar daugiau pokalbių planų vieno vartotojo vardu, kviečiame įsigyti 20 GB „Tele2 Laisvo interneto“ planą už 0,00 Eur/mėn. Nemokamo plano pasiūlymas galioja sudarant 24 mėn. paslaugų teikimo sutartį ir įsigijant maršrutizatorių (nuo 2,5 Eur/mėn.).

Robotas siurblys dovanų

Užsisakius „Tele2 Laisvo interneto“ planą nuo 15,90 Eur/mėn, robotas siurblys „Xiaomi Mi Robot Vacuum-Mop Pro“ – dovanų. Pasiūlymas galioja užsakant su „Tele2 Laisvo interneto“ 200 GB (15,90 Eur/mėn.) ar neribotą GB (18,90 Eur/mėn.) planu bei pasirašant 24 mėn. paslaugų teikimo sutartį. Modemo kaina į pasiūlymą neįskaičiuota ir prasideda nuo 2,5 Eur/mėn. Dovana prie užsakymo pridėdama automatiškai už 0,01 Eur priemoną. Minėto roboto siurblio

kaina ne akcijos metu ir perkant be sutarties – 349 Eur.

Ryšio stiprinimo įrangai – 50 proc. nuolaida

Prireikus sustiprinti namuose veikiančią interneto ryšį, galime pasiūlyti vidaus („Wi-Fi“) ryšio sprendimus. Vidaus ryšio stiprinimui pravers pagalbinis maršrutizatorius „Huawei WS5200-21“ arba „Huawei WS318n“. Šiuo metu, užsisakius bet

kurį „Tele2 Laisvo interneto“ planą ir pasirašius 24 mėn. sutartį, šiai įrangai taikoma 50 proc. nuolaida. Pradinė įmoka – 1 Eur. Vienkartinis laikmenos mokestis – 0,00 Eur.

Daugiau informacijos apie pasiūlymus ir akcijas sužinosite www.tele2.lt arba paskambinę telefonu 117. Įrenginiams papildomai taikomas vienkartinis laikmenos mokestis. Pasiūlymų laikas ir įrenginių skaičius ribotas.

NEŠIOJAMI IR PLANŠETINIAI KOMPIUTERIAI

Pradinė įmoka tik

1€

TELE2

Stiprus internetas svarbus kaip geras imunitetas

Artėja dar vienas ruduo, kuriam gali prireikti ne tik imuniteto, bet ir gero interneto. Tačiau savo telefono ar nešiojamojo kompiuterio dėl to kas rytą nereikia maudyti po šaltu dušu ar trinti česnakais. Verčiau susrenkite egzaminą savo internetui namuose – patikrinkite, ar ryšys yra vienodai geras ir stiprus visuose kambariuose, rūsyje, balkone ir net kieme. Kaip tai padaryti, pataria „Telia“ inžinieriai.

Jūsų namų interneto egzaminas itin pravers, jeigu pastebite, kad ryšys skirtingose namų vietose veikia nevienodai gerai ir stabiliai. „Kartais su žmonėmis žaidžiame „Šilta – šalta“ žaidimą, kol kartu aptinkame paslėptą „Wi-Fi“ maršrutizatorių. Įrenginys būna paslėptas spintoje tarp drabužių, metalinėse elektros instaliacijos dėžutėse ir kitose vietose, kurias sunku pasiekti signalui dėl jų slopinančių sienų, perdangų ir kitų „barikadų“. Kuo jų daugiau, tuos silpnesnis signalas. Kad dėl gero interneto nereikėtų nuolat laikyti atdaros spintos, siūlau pasinaudoti laiko patikrintais sprendimais“, – šypsosi inžinierius Šarūnas Šimkus.

Penki gero ryšio patarimai

Kaip namuose užtikrinti gerą interneto, galintį atlaikyti ir kasdienį naršymą, ir darbo susitikimus, ir nuotolinės pamokas, ir kompiuterinių žaidimų turnyrą ar kino seansus?

1. Pasirinkite kokybišką internetą. Greičiausia ir stabiliausia ryšį visada užtikrina šviesolaidinis internetas, kuris ypač nepakeičiamas dirbant ar mokantis iš namų. Du svarbiausi šviesolaidinio interneto privalumai, kurių mobilusis internetas vis dar neturi, yra ryšio patikimumas ir sparta. Pastaroji, priklausomai nuo pasirinkto „Telia“ namų interneto plano, gali siekti net iki 1 Gb/s. O jei neturite galimybės naudotis šviesolaidiniu internetu, jus nustebins patikimas plačiajuostis (DSL) internetas.

„Telia“ pagerino jo spartą ir užtikrina net iki 250 Mb/s: tai už mobilųjį internetą 3-4 kartus greitesnis ryšys, puikiai tinkamas sklandžiai dirbti, naršyti, mokytis ar pramogauti. Dabar puikus metas užsisakyti DSL internetą, nes nemokamas ir jo įrengimas, ir naudojimas 1 mėnesį. Jei nepatiks, galėsite atsisakyti be jokios rizikos.

2. Junkitės laidu. Kai ryšio patikimumas ir kokybė yra kritiškai svarbūs arba naudojate didelės spartos reikalaujančiomis paslaugomis, junkitės prie interneto tinklo laidu, o ne per „Wi-Fi“. Taip pašalinsite galimus trukdžius ir mėgausitės nepriekaištinga kokybe.

3. Neužbarikaduokite maršrutizatoriaus. Jei esate įpratę naudotis internetu prisijungę per „Wi-Fi“, maršrutizatorių laikykite kuo arčiau norimos aprėpties centro ir jokių būdu neslėpkite jo už televizoriaus, baldų, spintose ar kitose vietose. Silpną „Wi-Fi“ signalą, lėtą ryšį ar visai neveikiantį internetą gali lemti pačios netikėčiausios priežastys.

Dažniausios jų – įvairios kliūtys, blokuojančios „Wi-Fi“ radijo bangų sklaidimą.

4. Pastiprinkite internetą papildomai. „Wi-Fi“ signalu aprėpti visą norimą erdvę gali nepavykti dėl didelio namų ploto, storų sienų, sudėtingo išplanavimo ar net kaimyno „Wi-Fi“ bangų. Nemažas iššūkis gali būti ir ryšys kieme, balkone ar kitoje atokesnėje namų vietoje, kai kartais norisi nevaržomai naršyti įsitaisius po obelimi ar terasoje.

Tokiu atveju pagelbės išmanūs stiprintuvai „Air-Ties“. Jie išplečia ir sustiprina „Wi-Fi“ ryšį be jokių laidų ar sudėtingų diegimų ir perduoda beveik 100 proc. maršrutizatoriaus transliuojamo bevielio (arba WiFi) interneto greičio.

5. Verta atsinaujinti. Jei jūsų maršrutizatorius arba „Wi-Fi“ įrenginiai yra senesni nei 5 metai, vertėtų pagalvoti apie jų atnaujinimą. Ypač jei namuose naudojate itin sparčiu šviesolaidiniu internetu – jo privalumus pajustumėte ne tik prisijungę laidu, bet ir „Wi-Fi“ ryšiu.

Geras ryšys dovanuoja nemokamą televiziją

Pasirūpinti sparčiu internetu dabar ypač palanki proga – įsigijus „Telia“ šviesolaidinį internetą namams kartu su televizija, ją net iki pusės metų žiūrėsite nemokamai.

„Jeigu naujojo televizijos sezono laukiate taip pat stipriai kaip rugsėjo 1-osios, pats metas pasinaudoti specialiu „Telia“ gero ryšio pasiūlymu ir net iki pusės metų mėgautis nemokama „Telia TV““

„Jeigu naujojo televizijos sezono laukiate taip pat stipriai kaip rugsėjo 1-osios, pats metas pasinaudoti specialiu „Telia“ gero ryšio pasiūlymu ir net iki pusės metų mėgautis nemokama „Telia TV“, kuri suteikia galimybę nardyti tarp bemaž 100 HD kokybės kanalų ar

kolekcionuoti naujausius ir populiariausius Holivudo ir Europos kūrėjų filmus iš HBO (JAV aukščiausios kokybės mokamas televizijos tinklas) arba savo asmeniniame „Kino klube“, – sako „Telia TV“ paslaugų segmento vadovė Vitalija Kibildė.

Turint išmaniają televiziją galima atsukti, prasukti, sustabdyti – žiūrėti televiziją kaip tik patinka. Visų laidų, filmų ar sporto varžybų įrašai žiūrovų laukia net iki 14 dienų. Be to, gero ryšio pasiūlymas užtikrina patogumą – viskas iš vienu rankų, viena sąskaita, tie patys profesionalūs inžinieriai, montuojantys paslaugai teikti reikalingą įrangą ir atsakantys į visus jūsų klausimus.

Pasiūlymas galioja iki 2021 09 27 „Telia“ interneto svetainėje ir visuose klientų aptarnavimo salonuose užsisakius šviesolaidinio interneto ir televizijos paslaugas kartu ir išipareigojus jomis naudotis 24 mėnesius.

Abejojant vadovėliuose pateiktais „f

Edmundas BAREIŠA, Klaipėdos regioninio valstybės archyvo direktorius. Nuo vaikystės beveik visi žinome, kad Vilnius pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėtas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 1323 m. sausio 25 d. laiške Hanzos miestų piliečiams, kuriame kvietė atvykti juos į Lietuvą.

Miesto įkūrimo metais įprasta laikyti pirmą miesto vardo paminėjimą istoriniuose šaltiniuose. Kodėl ir kas nusprendė, kad Vilnius pirmą kartą paminėtas tik Gedimino laiškuose, o ne kituose šaltiniuose, nelabai aišku. O dokumentų su ankstyvesniais Vilniaus paminėjimo metais yra.

Prieš kelerius metus Klaipėdos regioninio valstybės archyvo Telšių filialo darbuotojai buvo parengę parodą „Žemaitija – istoriniuose Europos žemėlapiuose“. Pradėjus domėtis, kuriuose užsienyje saugomuose senuosiuose žemėlapiuose galima būtų aptikti Lietuvos ir Žemaitijos paminėjimą, internete pavyko rasti Gerardo Merkatoriaus (1512–1594) sudaryto, po jo mirties Duisburge išleisto „Atlaso“ („Atlas sive cosmographicae meditationes de fabrica mundi et fabricati figura“, 1595 m.) kopiją (leidinio originalas saugomas JAV Kongreso bibliotekos Lessing J. Rosenwald kolekcijoje). G. Merkatorius laikomas šiuolaikinės kartografijos pradininku, visi jo darbai pasižymėjo kruopštumu ir pateikiamos informacijos patikimumu.

„Atlas“ keli puslapiai skirti Lietuvai – pristatoma Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė bei tuometinis jos žemėlapis, tekste nurodomi Vilniaus įkūrimo metai (**1 nuotrauka**):

„Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė padalinta į dešimt vaivadijų arba specialių provincijų, sostinė Vilnius, kuri kunigaikštis Gediminas įkūrė 1305 m., įsikūręs prie Vilijos ir Vilnelės upių sankirtos < ...>“

Sprendžiant iš pateikiamos informacijos

konteksto, darytina prielaida, kad 1305 m. laikytini ne Vilniaus įkūrimo metais, tačiau jo tapimo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostine. Vadinas, Vilnius tuo laiku jau buvo gana didelis miestas, įkurtas gerokai anksčiau. Kuo remdamasis G. Merkatorius nurodė būtent tokius Vilniaus „įkūrimo“ metus, neaišku, tačiau žinoma, kad leidinio autorius rėmėsi kitų kartografų parengtais žemėlapiais bei informaciją galimai rinko Vatikano archyve.

Įdomiausia, kad „Atlas“ nurodyti tik Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinės „įkūrimo“ bei Helvetijos (šiuolaikinės Šveicarijos) kantonų įstojimo į konfederaciją metai. Pastarosios datos iš esmės atitinka šiuo metu istoriografijoje žinomoms datoms, pavyzdžiui, Liucerno kantonas – 1332 m., Cugo – 1352 m., Berno – 1355 (1353) m., Fribūro – 1481 m., Bazelio – 1501 m. Kitų tuometinių valstybių aprašymuose analogiškos informacijos rasti nepavyko. Darytina prielaida, kad Vilniaus tapimo pagrindiniu LDK miestu data tuo metu buvo gerai žinoma ir užfiksuota kažkokiuose iki mūsų dienų neišlikusiuose arba iš naujo neatrastuose šaltiniuose.

Informacijos apie Vilniaus tapimą LDK sostine 1305 metais galima rasti ir kelių šimtų metų senumo enciklopediniuose bei moksliniuose leidiniuose prancūzų („Geographie Universelle, Historique Et Chronologique, Ancienne Et Moderne“, 1725 m.; **2 nuotrauka**), anglų („The United Service Journal and Naval and Military Magazine“, 1831 m.) ir vokiečių kalbomis („Der Adler: Allgemeine Welt- und National-Chronik“, 1839 m.). Tikėtina, kad leidinių sudarytojai rėmėsi patikimais šaltiniais. Vieno iš tekstų vertimas: „Sostinė Vilnius, įsikūręs Vilijos ir Vilnelės upių santakoje. Jo įkūrimas 1305 m. priskiriamas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Gediminui. Anksčiau, jo sąjungos su Rusija metu, buvo didžiosios

kunigaikštystės sostinė ir suteikė vardą palatinatui [provincijai].“

Atidžiai skaitant tekstus įsitikinama, kad ir Trakus Gediminas įkūrė tik po Vilniaus tapimo LDK sostine, o ne atvirkščiai, kaip teigiama šiuolaikiniuose istoriniuose veikaluose: „**Trakai, kuriuos 1321 m. įkūrė Gediminas, yra dar vienas miestelis, priklausantis Vilniaus valdžiai. Nutoles per penkias lygas [mylias; 1 mylia viduramžiais buvo lygi maždaug 7 km] į vakarus, Bressale [Bražuolės] ežere, kuris kanalu susisiečia su Vilijos upe.**“

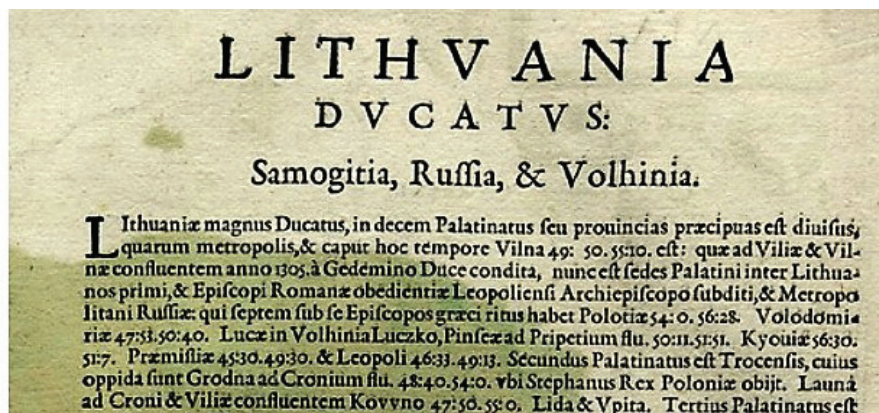
Kiek teko bendrauti su profesionaliais istorikais, pastarieji sutinka, kad rasti duomenys įdomūs, tačiau... prieštarauja dabartinėms istorinėms žinioms, kurios teigia, kad Gediminas Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu tapo tik 1316 metais. Bet ar tikrai Gediminas Lietuvos valdovu tapo tik tais metais?

Prancūzų kartografas Henri Abraham Chatelain (1684–1743) 1705 m. paskelbė fundamentalią septynių tomų enciklopediją „Atlas Historique“. Nors pagrindinis dėmesys enciklopedijoje skiriamas geografijai, leidinyje gausu ir istorinės, etnologinės, politinės bei genealoginės informacijos. Leidinio IV tome pateiktame Lenkijos ir Lietuvos žemėlapyje atskirose lentelėse surašyti Lenkijos, Teutonų ordino ir Lietuvos valdovai, svarbiausi mūšiai, pavaižuoti vietovių herbai. Chronologinėse lentelėse šalia kitų šalių valdovų visur nurodyti valdymo pradžios metai, prie Lietuvos valdovų nuo legendinio Palemono iki Algirdo – metai nurodyti tik prie kai kurių: Ringolt (Ringaudas arba Rimgaudas) 1240 m., Mangog (Mindaugas) 1262 m., Stroina (?) 1263 m., Voisalk (Vaišelga) 1264 m., Vatarus (Švarmas) 1267 m., Viterne (Vytenis) 1279 m. Prie Gedimino nurodyti 1300 metai (**3 nuotrauka**). Tikėtina, kad H. A. Chatelain rėmėsi kitų istorikų darbais ir, nesant patikimų šaltinių, nepatikrintos informacijos neskelbė.

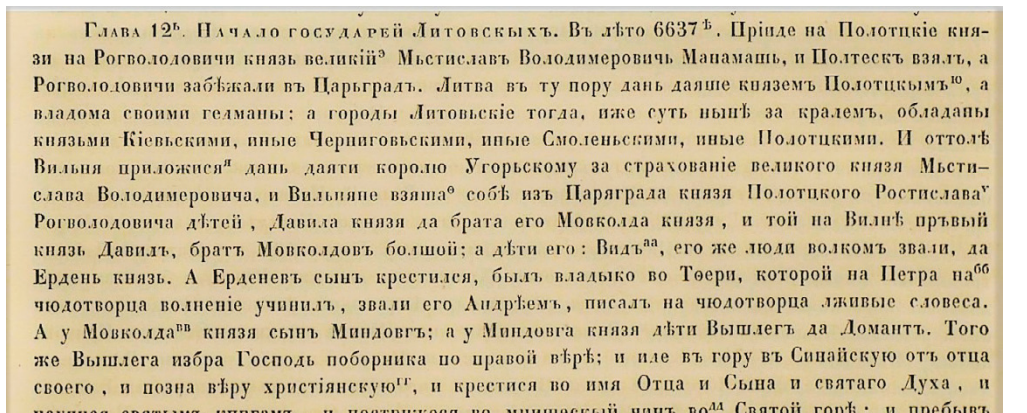
Istoriko ir poeto Motiejaus Strijkovskio (1547–1593) 1582 m. parašytoje bei Karaliaučiuje atspausdintoje pirmoje Lietuvos istorijoje – „Lenkijos, Lietuvos, Žemaičių ir visos Rusijos kronikoje“ yra žinių, kad 1311 metais kryžiuočiai buvo apsupę Lietuvos Medininkus, nutolusius nuo Vilniaus per 4 mylias (maždaug 28 km), o 1315 metais miręs Lietuvos didysis kunigaikštis Vytenis buvo sudegintas Vilniuje ant aukuro ir ten palaidotas. Šioje kronikoje M. Strijkovskis taip pat rašo, kad Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas 1321 metais Senuosiuose Trakuose ir Vilniuje pastatė medines pilies, o 1322 metais Vilnius jau buvo didelis miestas.

Lietuvos istorikas, rašytojas ir švietėjas Simonas Daukantas (1793–1864), ilgus metus dirbęs Rygos bei Peterburgo archyvuose ir mokėjęs 10 kalbų, 1845 m. išleistame kūrinyje „Būdas senovės lietuvių, kalnėnų, žemaičių“, aprašydamas pagoniškas šventyklas, rėmėsi neįvardintais senovės raštais ir minėjo kunigaikščio Gereimanto (Skirmanto) 1265 metais Vilniuje įkurtą šventyklą Perkūno garbei. Ir ne šiaip sau aprašė šventyklą, bet nurodė jos vietą, tikslus matmenis (aukštį, plotį), aukuro dydį, papuošimus ir kitas smulkmenas. Toliau, remdamasis gudų kunigu Mitrofanu iš Pinsko, S. Daukantas rašė, kad kunigaikštis Gereimantas (Skirmantas), ketindamas statyti šventyklą savo tėvo Šventaragio garbei, 1263 metais siuntė pasiuntinius į Rusnės arba Panemunio šventyklas, norėdamas pasiteirauti dėl Vilniaus šventyklos įrengimo. Mini S. Daukantas ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 1323 metų laiškus popiežiui ir Teutonų ordino pilims bei, kad Lietuvą valdant Vyteniui, 1300 metais Vilniuje gudai turėjo dvi prekyvietes, o 1320 metais savo prekyvietę Vilniuje jau turėjo ir žydai.

Lietuvos istorijos, tautosakos ir kultūros tyrinėtojas Teodoras Narbutas (1784–1864) Sankt Peterburge leistame žurnale

1 nuotrauka

4 nuotrauka

Nematoma grėsmė

Raimonda TRUNCĖ, „Gintarinė vaistinė“. Žmonių, kurie kaltina kondicionierius dėl peršalimo simptomų, vasaromis sulaukiame išties daug.

Dažniausiai jie skundžiasi perštinčia gerkle ir sloga, o paklausti, kaip tai galėjo nutikti, aiškina, kad kontrastai

tarp vidaus ir lauko temperatūros buvo itin drastiški.

Dažniausiai kondicionieriai sukelia peršalimą. Kad ir kaip kartais norėtusi kažką apkalinti dėl slogos ar perštinčios gerklės, dažniausiai kalti esame patys.

Norint išvengti varvančios nosies ar skaudančios gerklės, naudojant kondicionierių, pirmiausia, reikia vengti tiesioginių jo oro gūsių. Be to, temperatūrų skirtumas tarp vidaus ir lauko turi būti ne didesnis nei 8 °C, kad ir kaip kartais norėtusi vėses-

nės patalpos ar automobilio. Vasarą sveika organizmui temperatūra laikoma 23-25 laipsniai šilumos.

Rečiausiai įvardijamas kondicionierių pavojus, Grėsmingiausias pavojus, kurį kelia kondicionierius – dėl netinkamos priežiūros jame

ir jo filtruose besikaupiantys mikroorganizmai bei grybelinės sporos. Jos gali sukelti sausą kosulį, čiaudulį, nosies varvėjimą.

Sunkesniais atvejais gali atsirasti pakitimų plaučiuose.

"Faktas". Arba kada įkurtas Vilnius?

„Šiaurinis archyvas“ 1822 m. paskelbė seriją straipsnių apie Lietuvos istoriją. Viename jų, skirtame lietuvių prekybai su rusais, teigiama, kad Vilniuje nuo senų laikų buvo rusų prekyvietė, tačiau, 1306 metais tarp rusų religinui pagrindinis kilus kiviščui, vietiniai gyventojai prekyvietę apiplėšė ir sunaikino. 1315 metais kunigaikštis ją atstatė ir nuo to laiko Vilniuje jau buvo dvi prekyvietės ir dveji maldos namai. Trečią prekyvietę Vilniuje 1326 metais įsteigė žydai.

Kitame straipsnyje T. Narbutas aprašė ir senovinę Dzeuso (Perkūno) šventyklą Vilniuje. Tekste teigiama, kad kunigaikštis Šventaragis 1282 metais siuntė pasiuntinius į Žemaitiją pas Nemuno orakulą, norėdamas sužinoti būsimo šventyklos likimą, o Šventaragio sūnus kunigaikštis Gereimundas (Skirmantas) 1285 metais pastatė šią šventyklą. Žurnale teigiama, kad straipsniai parengti remiantis 1808 m. Révelyje (Taline) rastais vokiečių istoriniais užrašais I. F. R. (*Cronika aus einen und anderen Chroniken ausgezogen und allen Geschichten ausgeschrieben*, 1697 m.), kurie buvo išversti iš lotynų kalba parašyto, bet neišlikusio Lietuvos Rotondos metraščio, bei Mitrofano iš Pinsko metraščiu (*De Annalibus Rutheniensibus*).

T. Narbuto 1856 m. paskelbtame Teutonų ordino diplomato, grafo Konrado Kyburgo dienoraštyje (kai kurie istorikai abejoja dienoraščio autentiškumu) pasakojama apie K. Kyburgo kelionę 1397 metais į Lietuvą pas Lietuvos didįjį kunigaikštį Vytautą. Dienoraštyje pateikiama daug žinių apie tuometinį Vilnių bei pasakojama, kad vyriausias žynys Lizdeika patarė kunigaikščiui Gediminui atstatyti (o ne pastatyti) Vilnių bei perkelti į jį sostinę. Gerokai anksčiau šioje vietoje jau būta gyvenvietės, o XII amžiuje buvo pastatyta šventykla Perkūno garbei.

Lietuvių kultūros, archeologijos, etnografijos ir istorijos žinovo Adomo Honorio Kirkoro (1818–1886) veikaluose galima

rasti žinių, kad jau XII a. pradžioje Vilnius buvo gyvenvietė su medine tvirtove, apsupta neįžengiamų miškų. Pasak A. H. Kirkoro, Vilniaus egzistavimo pėdsakai aptinkami 1270–1272 m. lenkiškuose metraščiuose, kuriuose teigiama, kad Lietuvos kunigaikštis Šventaragis prie Vilnelės ir Vilijos žiočių kalnų apsuptame ir senoviniu ažuolynu apaugusiame slėnyje dievo Perkūno garbei pastatė šventos ugnies altorių, kuris buvo skirtas kunigaikščių kūnams deginti. Metraščiuose teigiama, kad Šventaragio sūnus Germantas (Skirmantas) šioje vietoje sudegino savo tėvo kūną.

Bychovco kronikoje rašoma, kad Traidenio (Lietuvos didysis kunigaikštis ~1268–1282 m.) brolis Alšis, perėjęs Vilijos upę, 1 mylios (maždaug 7 km) atstumu nuo Vilijos ir Vilnelės upių santakos aptikęs gražų kalną priešais Rokantiškes ir toje vietoje įkūręs miestą, kurį pavadino savo vardu - Alšėnais.

Vilniaus vardas minimas ir Bychovco kronikos bei Voskresensko metraščio (**4 nuotrauka**) dalyse, skirtose pirmiesiems Lietuvos valdovams:

„6637 (1129 m.) vasarą prieš Polocko kunigaikščius Rogvolodovičius surengė žygį didysis kunigaikštis Mstislavas Vladimirovičius Monomachas. Jis užėmė Polocką, o Rogvolodovičiai pabėgo į Cargradą [Konstantinopolį]. Lietuva tuo metu mokėjo duoklę Polocko kunigaikščiams, o valdė ją vietiniai etmonai: miestai Lietuvoje, kuriuos dabar valdo karaliai [LDK valdovas], seniau įvairiais laikotarpiais priklausė Kijevo, Černigovo, Smolensko ir Polocko kunigaikščiams. Nuo to laiko Vilnius prisidėjo prie duoklės Vengrijos karaliui, mokant išpirką už didįjį kunigaikštį Mstislavą Vladimirovičių, vilniečiai pakvietė iš Cargrado [Konstantinopolio] Polocko kunigaikščio Rostislavo Rogvolodovičiaus sūnus, kunigaikštį Davilą ir jo brolių kunigaikštį Movkoldą ir tas pirmasis kunigaikštis Davi-

las, vyresnysis kunigaikščio Movkoldo brolis; turėjo vaikus: Vidą, kurį žmonės praminė vilku, ir kunigaikštį Erdeną [Gerdenį]. Erdeno [Gerdenio] sūnus Andrius apsikrikštijo, tapo vyskupu Tverėje bei kritikavo stačiatikių šventąjį Petrą Stebukladarį. Kunigaikštis Movkoldas turėjo sūnų Mindaugą; o kunigaikštis Mindaugas turėjo sūnus Višelgą [Vaišelgą] ir Domantą.“

Galima sutikti, kad metraštyje pateikiama informacija, susijusi su Lietuvos kunigaikščių slaviška kilmė, gana kontraversiška, tačiau šioje dokumento ištraukoje svarbiausias Vilniaus paminėjimas 1129 metų įvykių kontekste. Kita vertus, gal tie Polocko kunigaikščiai, pakviesti vadovauti Vilniui, iš tikrųjų buvo lietuvių kilmės – senąja rusų kalba parašytame metraštyje kunigaikščių vardai nepanašūs į slaviškus vardus.

Vilnius 1129 metų įvykių fone minimas ir Vokietijos bei Anglijos mokslininkų draugijos 1774 metais išleistame pasaulio istorijos leidinyje (*Fortsetzung Der Allgemeinen Welthistorie Durch Eine Gesellschaft Von Gelehrten in Deutschland Und England Ausgefertiget*). Knygoje iš esmės atkartojamos senųjų metraščių dalys, skirtos pirmiesiems Lietuvos valdovams.

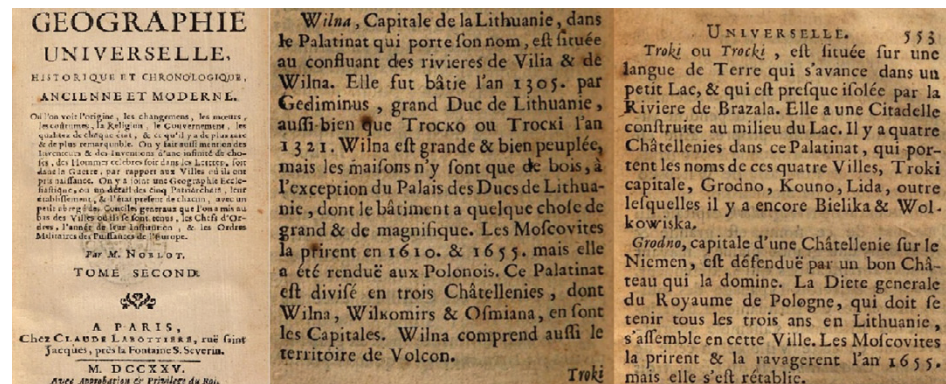
XVI a. pradžioje sudarytoje Lietuvos ir Žemaičių didžiosios kunigaikštystės kro-

nikoje Vilnius pirmą kartą paminėtas 1263 metų įvykių kontekste aprašant Naugardo (Naugarduko) ir Podlesko (Palenkės) kunigaikščio Mikgailos (Mingailos) valdas.

Kai kurie Lietuvos istorijos tyrinėtojai teigia, kad ankstyviausias Vilniaus paminėjimas sietinas su IX a. anglų epu Widsith („Keliauninkas“), kuriame minimi Wiolane (Veliuona?) ir Wylna (Vilnius?), tačiau, nesant papildomų duomenų, tokia prielaida labiau hipotetinė.

Apibendrinant derėtų priminti, kad Gedimino laiškų originalai neišlikę, yra tik jų kopijos. Neišlikę ir senųjų metraščių bei kronikų originalai, o tik gerokai vėlesnių metų nuorašai, kurie amžių bėgyje kelis, o gal ir keliolika kartų buvo perrašyti, taisyti bei papildyti.

Istoriją žymiai įdomiau tyrinėti, kai abejoji vadovėliuose pateiktas „faktas“. Lietuvos valstybės archyvuose, kurie šiomet švenčia savo veiklos 100-metį, yra sukaupta virš 115 tiesinių kilometrų dokumentų – sudėjus bylas viena greta kitos, galima būtų išdėlioti grandinę pajūryje nuo Lietuvos Nidos iki Papės miestelio Latvijoje. Vien Lietuvos valstybės istorijos archyve, kuriame didžiausia tikimybė rasti dar niekur neskelbtų, bet svarbių tiek Vilniaus, tiek ir visos Lietuvos istorijai dokumentų, yra sukaupta virš 1,3 milijono apskaitos vienetų. Nemaža dalis šių dokumentų iki šiol dar netyrinėta.

2 nuotrauka

A 36 37 B 38 39 C 40 41 I		
CHRONOLOGIE DES ROIS DE POLOGNE	CHRONOLOGIE DES GRANDS MAITRES DE L'ORDRE TEUTO-NIQUE	CHRONOLOGIE DES GRANDS DUCS DE LITHUANIE.
550 Lechus.		Palamon.
700 Craco.	1192 Henri de Valpoth.	Borcun.
750 Venda.	1200 Othon Carpen.	Spr.
1206 Herman Brand.	1206 Herman Brand.	Cunosse.
1210 Herman de Salz.	1210 Herman de Salz.	Kerneus.
1240 Conrad Marq. de Turinge.	1240 Conrad Marq. de Turinge.	Zivibond.
804 Lecho II.	Poppa d'Osterling.	Miugail.
810 Lecho III.	Jean de Sangerhausen.	Skirmon.
815 Popiel I.	Hartman Com. d'Heldr.	Les 3 Fils.
823 Popiel II.	Rodolphe de Habsbourg.	de Skirmon.
842 Piaste.	Burchard de Swenden.	Kukovit.
861 Ziemoviski.	Conrad de Feuchtuang.	Cedrusse.
892 Lecho IV.	Godefroi d'Hollac.	Ringolt.
913 Ziemomiaslas.	Sifroi de Feuchtuangue.	1240 Mangog.
984 Mielas.	Charles de Treves.	1262 Stroma.
999 la Pologne fut honoree du titre de Royaume par l'Emp. Othon III.	Wernes d'Urfelen.	1264 Voisalk.
999 Boleslas I.	1325 Ludolph D. de Brunsw.	1267 Vatarnus.
1025 Mieceslas II.	1332 Dietric C. d'Aldembourg.	Swintorchus.
1034 Casimir.	1335 Rodolphe Duc de Saxe.	Cermon.
1038 Boleslas II.	1342 Henri Dusmar.	Tragusen.
1351 Henri de Kimprad.	1345 Conrad de Valerod.	Narimond.
1382 Conrad Zolner.	1391 Conrad de Valerod.	Troidane.
1391 Conrad de Valerod.	1395 Conrad de Iuningue.	Rimond.
		1279 Viterne.
		1300 Gedimin.
		Olgerde.

3 nuotrauka

Pasitaiko ir galvos bei sąnarių skausmų. Todėl nusprendus įsigyti kondicionierių namie, gerai apsvarstykite jo priežiūros galimybes.

Kondicionierių taip pat turi teigiamų savybių. Esant žemesnei aplinkos temperatūrai, mažėja perkaitimo bei širdies ir

kraujotakos sistemos sutrikimų rizika, didėja darbingumas, dėmesio koncentracija.

Vokiečių ekspertai įrodė, kad pakilus temperatūrai virš 27 °C avaringumas išauga apie 11 proc., tad kondicionieriai net gali išsaugoti gyvybę. Be to, tinkamai prižiūrimi kondicionieriai į

aplinką tiekia švarų ir išvalytą orą, o ne dulkes ar išmetamąsias dujas, kuriomis tektų kvėpuoti atsidarius automobilio langą.

Gerai savijautai įtakos turi ir santykinis oro drėgnumas. Žmogus geriausiai jaučiasi, kai oro drėgnumas patalpose siekia 40-60 proc.

Oro drėkintuvus dažniau atsimename prasidėjus šildymo sezonui, tačiau reiktų neužmiršti, kad karštą ir sausą vasarą namuose taip pat gali praversti papildomas drėkintimas. Dėl mažos santykinės oro drėgmės sausėja oda, džiūsta gleivinės, gali paūmėti aler-

ginės reakcijos.

Nepaisant pagalbinio temperatūros bei drėgmės reguliavimo, patariama kelis kartus per dieną bent 5 minutėms praverti langus, ypač miegamuosiuose prieš miegą.

PARDUODA

Parduodamas dviejų k. butas su žeme Bebruliškėse, Kazlų Rūdos r. Tel. 8-642 33366.

Parduodu naujus įvairius klausos aparatus (pakraunami) - 50 eur ir žvejybos tinklą - 40 eur. Tel. 8-678 66028.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.

UAB „Žalias turtas“
PERKAME MIŠKĄ IŠSIKIRTIMUI VISOJE LIETUVOJE
Konsultuojame kirtimo klausimais
Tel. 8 621 38 993

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

Be tarpininkų pirkčiau butą Marijampolės mieste. Pirkčiau be paskolos. Tel. 8-698-08886.

Miško investuotojai perka įvairių mišką visoje Lietuvoje
Pinigus sumokame iki sutarties pasirašymo pas notarą.

Skambinti tel. **8 693 05 535** MIŠKŲ FONDAS

Pirkčiau žemę ar sodybą - įvairūs variantai ir regionai. Sudomintų ir butas, miškas. Tel. 8-676 44611.

Pirkčiau garažą arba panašias patalpas Marijampolėje arba netoli jos. Kontaktinis tel. 8-690 40264.

PASLAUGOS

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

Mediacijos ir teisinės paslaugos. Kreiptis tel. 8-699 97724.

DĖMESIO

Informuojame žemės sklypo, esančio Marijampolės sav., Liudvinavo sen., Narto k., Fabrikų g., sklypo kadastro Nr. 5160/0001:245, savininko turto paveldėtojus ar jų įgaliotus asmenis, kad UAB „Metrum Lt“ matininkė Jolanta Blėdienė, (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1808) 2021-09-06 d. 10:00 val. vykdys žemės sklypo kadastro Nr. 5160/0001:246, esančio Marijampolės sav., Liudvinavo sen., Narto k., Fabrikų g., 31, ribų ženklavimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į UAB „Metrum Lt“ matininkę Jolantą Blėdienę adresu Vytauto g. 34A, Marijampolė, el. paštu jolanta@metrumlt.eu arba telefonu 8-657 74673.

Mieli klientai, atnaujiname darbo laiką:

I-V 8-20 val.

VI 8-17 val.

VII 8-14 val.

Adresas: Stoties g. 47, Marijampolė

CSSD
SENUKAI

REIKALINGA

Raseinių rajone reikalingi darbuotojai: gyvulių ūkyje, mėsos ceche, kaulintojai, skerdikai moterys ir vyrai. Atlyginimas nuo 700 eu. Apgyvendiname, maitiname. Tel. 8-672 50316.

Renkama nauja logistikos komanda. Darbo pozicijos: prekių atrinkejai, komplektuotojai, transportuotojai. Atlyginimas - 850-1300 €/mėn. į rankas. Įsistikimą su darbdaviu kviečiame 2021-09-07 nuo 11 val. adresu: MERCURE MARIJAMPOLĖ HOTEL J. Basanavičiaus a. 8, Marijampolė. Kreipkitės tel. 8-699 19170.

UAB „Naujasis Nevežis“, esanti Kauno raj., Ilgakiemyje (apie 50 km nuo Alytaus) - tai didžiausia sausų pusryčių ir įvairių užkandžių gamintoja Lietuvoje. Šiuo metu siūlo darbą: gamybos operatoriams (-ėms) (nuo 900 į rankas), paruošimo operatoriams (-ėms) (nuo 800 į rankas). Skiriame priedą kelionės išlaidoms padengti. Kreiptis tel.: +370 600 07272; +370 670 20084. Email: info@nevezis.lt

AB „Vermitas“ reikalinga verpėja, karšėja. Atlyginimas iki 850 Eur. Kreiptis: Stoties g. 16, Marijampolė. Tel. 8-698 31149.

VIDARA STOGAI IR FASADAI

- Plieninės stogų dangos
- Lietaus nuvedimo sistemos
- Skardos lankstinių gamyba

SPECIALUS PASIŪLYMAS!

RUUKI PARTNERIS

PROFESIONALUS STOGŲ IR FASADŲ CENTRAS
Stoties g.14, Marijampolė, tel.8-699-46959

SR

REIKALINGI

STATYBOS RITMAS

PLATAUS PROFILIO STATYBININKAI

Atlyginimas nuo 1 100 eurų neatskaičius mokesčių

Kreiptis:
Gamyklų g. 3,
Marijampolė
tel. 8 652 50618;
8 343 71450.

EKO
BETONAS
GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas
GAMINA ĮVARIŲ RŪŠIŲ BETONĄ IR BĖTONO MIŠINIUS
BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BETONVEŽĖMIS IR SAVIVARČIAIS
METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)
Tel. 8 655 04687

JUODELIAI

Prie mūsų Marijampolės padalinio (Juodelių g. 8, Nendriškių k., Marijampolės sav.) komandos kviečiame prisijungti:

- Gamybos darbuotojus** (700-800 Eur į rankas)
- Pjovimo staklių operatorius** (1100-1500 Eur į rankas)
- Ekskavatoriaus vairuotojus** (1200-1500 Eur į rankas)
- Autokrautuvo vairuotojus** (800-1000 Eur į rankas)

Darbas vienoje novatoriškiausių Lietuvos medienos perdirbimo gamyklų! Kelionė autobusu į darbą arba kuro kompensavimas (yra papildomų sąlygų)! Darbo rūbai ir visos reikalingos darbo priemonės! Draudimas nuo traumų! Gardi kava ir sotūs sumuštiniai!

Skambink arba rašyk!
+370 600 00515; cv@juodeliai.lt

JUODELIAI

SANDOM

**Gamybos darbuotojus
darbui dienomis!!!**

Darbas nuo pirmadienio iki penktadienio, po 8 val. Savaitgaliai laisvi! Darbo užmokestis 600 Eur „į rankas“

Tavęs laukiam

Marijampolės padalinys, Juodelių g. 8, Nendriškių k., Marijampolės sav. arba

Jūrės padalinys, Medelyno g. 4B, Jūrės k., Kazlų Rūdos sav.

Skambink arba rašyk!
+370 600 00515;
cv@juodeliai.lt

FurnMaster®

Kviečiame jungtis prie mūsų sparčiai augančios komandos:

- ✓ **SIUVĖJAS (-US)** (baldinių apmušalų iš odos ir gobeleno siuvimas).
- ✓ **BALDŲ PRAMONĖS DARBININKUS (-ES)** (porolono klijavimas, baldų apmušimas, pakavimas, surinkimas).
- ✓ **KOMPLEKTUOTOJUS (-AS) (SANDĖLYJE)** (sandėlio lokacijų tvarkymas, produkcijos surinkimas).
- Atlyginimas priklauso nuo turimos darbo patirties, darbo rezultatu, mokami papildomi priedai.
- Nemokančius apmokome darbo vietoje.
- Darbas nuo 8.00 iki 16.30 val.
- Iš kitų miestų darbuotojus vežame įmonės transportu (derinama pokalbio metu).

UAB „FurnMaster“.
Tel. 8-683 60184.
El. p. jka@furnmaster.lt

CSSS
SENUKAI

ĮRANKIŲ NUOMA

Nuo 5 iki 10 parų -15%

Nuo 11 ir daugiau parų - 30%

Nuomojantis įrankius 5 paras ir ilgiau,
sekmadienio mokestis neskaičiuojamas

☎ 8 650 32 667

📍 Stoties g. 47, Marijampolė

ALGA
K O N C E R N A S

PARDUODA

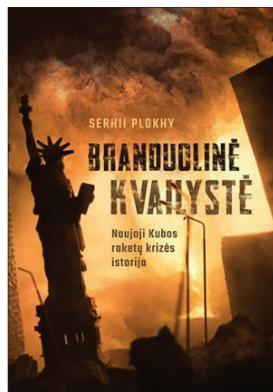
- Likusius nuo gamybos įvairius metalus dar tinkamus naudoti gamyboje.
- Naudotus metalo apdirbimo įrengimus, stakles ir įrankius.

NUOMOJA

- Patalpas biurui, gamybai, sandėliavimui ar kitai veiklai Marijampolėje, Gamyklų g.
- Patalpas Marijampolės centre, senamiestyje komercinei ar kitai veiklai Gedimino g. 1, Marijampolė.

Daugiau informacijos www.turtas.alga.lt
arba telefonu 8 (686) 08077.

Leidykla „Briedis“ pristato

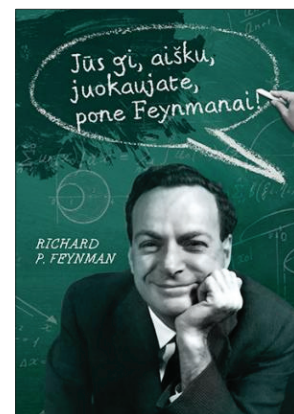
Karibų krizė, vos nesibaigusi apokaliptiniu naikinimu, brendo ilgai, bet finalas vystėsi žaibiškai: 1962 m. rugsėjį SSRS savo sąjungininkės Kubos teritorijoje pradėjo išdėstyti vidutinio nuotolio raketas, galinčias nešti branduolinį užtaisą ir tiesiogiai atakuoti

Jungtinių Valstijų teritoriją. Slaptas raketų bazes užfiksavo amerikiečių žvalgybinis lėktuvas U-2. Sovietų Sąjungai griežtai atmetus JAV reikalavimus pašalinti raketas iš Kubos, tarp dviejų supervalstybių tvyranti įtampa pasiekė apogėjų ir nė viena neatmetė karštojo karo tikimybės.

***

„New York Times“ bestseleris, kuriame vienas genialiausių pastarojo šimtmečio mokslininkų su jam būdingu tiesumu ir subtiliu humoru pasakoja dėmesį kausiančias savo gyvenimo istorijas.

Nobelio fizikos premijos laureatas Richardas Feynmanas mėgo nerti į gyvenimiškas avantiūras. Šioje knygoje jis pasakoja, kaip su Einsteinu ir Nielsu Bohru dalijosi idėjomis apie atomų fiziką, su Nicku Greeku – apie lošimus, kaip pasitelkęs loginį mąstymą

lengvai atrakinavo sudėtingus seifus, kuriuose buvo saugomi patys slapčiausi duomenys apie branduolinį ginklą, kaip bongais grojo baletui ir tapė nuoga teadora, Trumpai tariant, pateikiamas Feynmano gyvenimas su visomis ekscentriškomis jo detalėmis – sproguis neprilygstamo intelekto, beribio smalsumo ir šelmiško charakterio mišinys.

***

Sovietų Sąjungoje nebuvo tokios sferos, kurios nekontroliuotų KGB. Galingojo Valstybės saugumo komiteto dėmesys neaplenkė ir sporto, kuris, be viso kito, vertintas kaip ideologinės kovos ir propagandos priemonė.

Vadinamoji sovietinė šachmatų mokykla visada buvo Komunistų partijos ir vyriausybės pasididžiavimas, o sovietų šachmatininkų pergalės tarptautinėje arenoje vertintos kaip sistemos pranašumo prieš „supuvusį kapitalistinį pasaulį“ įrodymas.

Tačiau tarp stipriausių SSRS šachmatininkų atsirado tokių, kurie nepanoro žengti koją kojoni su sistema. Vieni pasiprašė politinio prieglobsčio Vakaruose, o kiti siekė legaliai emigruoti, visiškai nesitikėdami, kad teks pereiti devykis pragaro ratus. Partijos liepiama KGB organizavo jų persekiojimą ir terorizavimą, šalino iš turnyrų, visais įmanomais būdais bandė užtikrinti savo lojalių statytinių pergalės prieš „išdavikus“.

SR

STATYBOS RITMAS
Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

**KASAMĖ KŪDRAS
ILGASTRĖLIU EKSKAVATORIUMI**

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:

Tel.: 8 699 49060, (8-343) 70482 www.sr.lt

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncernui „Alga“). 2021 metais laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68178 Marijampolė, tel. 8-605 99998, e.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, e.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, e.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas 7 020 egz. Spausdina spaustuvė Ignatkose (Balstogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu. Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį atsako užsakovas.

Kitas
numeris
išeis
rugsėjo 9 d.

Koncernas „ALGA“: konkurencingi atlyginimai, paklausi produkcija

Konteinerius, telekomunikacijų stiebus ir bokštus, statybines ir kitas konstrukcijas iš metalo gaminti UAB koncernas „ALGA“ yra puikus stabilumo pavyzdys. Marijampolės bendrovėje – minimali darbuotojų kaita, dalis gamybininkų čia triūsia nuo įmonės įkūrimo 1995 metais, o vidutinis dirbančiųjų stažas šioje įmonėje – daugiau kaip 15 metų.

- Tai reiškia, kad sudarome palankias darbo sąlygas. Antai moterims, išėjusioms vaiko auginimo atostogų, išlaikoma darbo vieta, grįžus joms suteikiama galimybė dirbti tris ar keturias dienas per savaitę arba sutrumpintą darbo dieną. Todėl mamos gali sutelkti dėmesį į darbą, o ne nuorūto galvoti, kaip, pavyzdžiui, pasiimti vaikus iš darželių, kurie vasarą veikia iki 17 valandos, ar sutvarkyti kitus reikalus tokiu pat metu darbus baigiančiose įstaigose, - pasakoja UAB koncernas „ALGA“ generalinis direktorius Tadas BARTAŠKEVIČIUS. - Atlyginimus visada mokame sutartu laiku. Mūsų požiūris yra toks, kad tik darbuotojas, kuris jaučiasi saugus ir užtikrintas savo darbo vietoje, gali būti maksimaliai produktyvus ir naudingas įmonei. Šio požiūrio dėka mes praktiškai neturime ginčų su darbuotojais dėl darbo sąlygų. Visada stengiamės darbuotojų ir darbdavio santykiuose išlaikyti tarpusavio supratimo principą.

Dirbantiems patrauklu, kad esame atviri jų norui tobulėti – įmonė apmoka kvalifikacijos kėlimo kursus. Taip pat svarstome galimybes finansuoti studijas aukštojoje mokykloje, kai žmogus įsipareigoja po baigimo keletą metų dirbti mūsų bendrovėje.

Ne vieną kartą esame steigę jaunesniojo specialisto etatus, kad galėtume priimti darbuotojus iš karto po mokslų su perspektyva, kad jaunas žmogus greičiau įsiliėtų į darbo rinką ir ateityje būtų produktyvi ir naši įmonės dalis.

Pagal darbuotojų gebėjimus galime pasiūlyti įvairių karjeros galimybių.

- Tokia galimybe pasinaudote Jūs – juk į koncerną buvote priimtas dirbti juristu?

- Šias pareigas užėmiau 2016 metų balandį, įveikęs nemenką atranką. Iki tol turėjau pusantų metų juridinio darbo patirtį, dirbau mažesnėje įmonėje. Kai į vaiko auginimo atostogas išėjo koncerno Juridinio skyriaus vadovė, ėmiausi ir jos darbų, nuolat buvau iniciatyvus ir teikiau siūlymų, kaip tobulinti tą ar kitą veiklą. Darbe stengiuosi išlaikyti principą, jog dirbu ir atsiduoodu darbui taip, lyg tai būtų mano įmonė. Šį principą išlaikau viso savo darbo koncernu „ALGA“ metu ir stengiuosi perduoti kitiems darbuotojams. Tai įvertinę koncerno akcininkai po poros metų darbo pasiūlė aukštesnes pareigas - administracijos direktoriaus. Juo tapęs siekiu įrodyti, kad tai nėra mano gebėjimų ribos - galiu duoti įmonei daugiau naudos. Ir dar po poros metų savininkai į tai atsižvelgė – nuo šių metų pradžios esu paskirtas bendrovės generaliniu direktoriumi.

- Kuris dabar kviečia į savo komandą specialistų. Kokias algas moka „ALGA“?

- Ieškome juristo – atlyginimas nuo 1 800 iki 2 000 eurų, energetiko - nuo 1 600 iki 2 000 eurų, inžinieriaus – konstruktoriaus –

nuo 1 800 iki 2 200 eurų, kai kurių kitų specialistų. Kvalifikuotų darbuotojų vidutinis atlyginimas yra 2 000 eurų „popieriuje“. Tai daugiau nei Marijampolės regiono vidurkis. Mūsų įmonėje dirbo ne vienas specialistas, atvykdamas iš Kauno - atstumas juk nedidelis. Reiškia atlyginimais sugebame konkuruoti su Laikinąja sostine. Jauniems specialistams, kurie pradeda karjerą ir nėra prisirišę prie nekilnojamojo turto, nesukūrę šeimos, nėra jokio skirtumo, kur gyventi – Marijampolėje ar Kaune. Tokių žmonių yra koncernu „ALGA“ - jie nuomojasi būstą Marijampolėje ir su ja sieja savo ateitį. Stengiamės ne tik išlaikyti kvalifikuotą darbo jėgą Marijampolėje, bet ir pritraukti jos iš kitų Lietuvos miestų.

- Galite mokėti konkurencingus atlyginimus, nes gaminate paklausią produkciją?

- Taip. Pavyzdžiui, koncernas dalyvauja Ignalinos atominės elektrinės uždarymo procese. Laimėję konkursą, pastaruosius trejus metus šiam objektui tiekėme metalinius konteinerius mažai radioaktyvioms atliekoms saugoti. Kokybės ir kainos santykis, pagal kurį mus pasirinko užsakovai, atspindi daugiau kaip per ketvirtį amžiaus sukauptą įmonės patirtį.

Į ją atsižvelgė ir vienos medžio padirbimo įmonės savininkai, pasirinkdami koncerną tiekti ir montuoti metalo konstrukcijas didžiulei medienos apdirbimo gamyklai, neseniai pradėjusiai veikti šalia Marijampolės. Beje, „ALGA“ šios bendrovės gamyklą prieš devynerius metus pastatė ir Radviliškyje.

T. Bartaškevičius: „Dirbantiems patrauklu, kad esame atviri jų norui tobulėti“

- O kaip telekomunikacijų bokštai ir stiebai, kurių gamyba bei montavimu garsėjo „ALGA“?

- Tai vis dar yra niša, kurioje kai ką galima pasiekti, tačiau ne tiek, kiek prieš dešimt metų. Kaip žinia, telekomunikacijų ryšiu padengta 99 procentai Lietuvos teritorijos, todėl naujos infrastruktūros plėtra tampa neaktuali. Ši rinka, kurioje „ALGA“ buvo lyderė daugelį metų, eina į pabaigą ir paskutinis jos „pasispardymas“, matyt, bus 5G tinklas plačiajuosčiam internetui. Tai valstybinis tinklas, įrengiamas už ES lėšas, todėl reikės gaminti bei statyti daug bokštų ir stiebų. Suprantama, viešuosiuose pirkimuose, kurie dėl įvairių priežasčių buvo kelis kartus nutraukti, dalyvauja ir koncernas „ALGA“.

Dabar orientuojamės į statybinių metalo konstrukcijų gamybą – ji iki šiol nebuvo pagrindinė. Taikomės prie rinkos, o kad galime būti pastebimi jos „žaidėjai“,

rodo pavyzdys Marijampolėje atidarytos medžio apdirbimo gamyklos, prie kurios statybų prisidėjome. Be to, esame tiekė metalo konstrukcijų ne vienos gamyklos, logistikos centrų, sandėlių, didžiųjų prekybos centrų statytojams.

Stipriname savo inžinierių padalinį, investuojame į gamybą ir vadybą. Jau turime užklausių, dalyvavome ne vienoje derybose dėl konstrukcijų tiekimo statybos objektams. Tikimasi, kad statybų rinka, kurį laiką apmirusi dėl išaugusių metalo kainų, ketvirtajame šių metų ketvirtyje pradės atsigaivinti ir ilgainiui stabilizuosis. Todėl ruošiamės plėsti gamybos apimtį: jau įsigijome pažangesnės įrangos, netrukus siūlysimės darbą kvalifikuotiems suvirintojams, šaltkalviams, kitų profesijų gamybininkams.

Klausinėjo Jurgis MAČYS

Šešėlis

Laima Staknytė-Patinskienė. Pernai mūsų šalyje suvartota daugiau kaip 580 milijonų nelegalių cigarečių - net 40 mln. daugiau negu 2019 metais, dėl to valstybė neteko 82 mln. eurų potencialių pajamų. Nors bendras cigarečių vartojimas krito, šešėlinės rinkos dalis 2020 m. padidėjo ir pasiekė 20,2 proc. - daugiausiai per pastaruosius penkerius metus. Naujausio KPMG tyrimo duome-

nys rodo, kad didesnė nelegalių rūkalų dalis yra tik Prancūzijoje ir Graikijoje.

Iš viso Lietuvoje per metus surūkoma 2,88 mlrd. cigarečių. Pasaulinio profesinių paslaugų bendrovių tinklo KPMG tuščių pakelių ir pardavimo duomenų tyrimas rodo, kad nepaisant to, jog bendras tabako gaminių vartojimas šalyje pernai sumažėjo 6 proc., nelegalių rūkalų vartojimo apimtys augo.

Tyrimo duomenimis, 2020 metais nelegalių tabako gaminių rinkos dalis Lietuvoje buvo 20,2 proc. Lyginant su ankstesniais metais pernai šešėlis išaugo beveik 2,5 proc. Tuo pačiu metu kaimyninėje Latvijoje fiksuotas 5 proc. augimas ir šešėlio rinkos dalis siekė 19,1 proc., o Estijoje 2020 m. šešėlinė dalis sumažėjo 0,7 proc. ir sudarė 6,7 proc.

Pagal šešėlinės rinkos dydį Lietuva

rikiavosi trečia tarp Europos Sąjungos valstybių. Mūsų šalį lenkė tik Prancūzija ir Graikija, kur suklastotos ir kontrabandinės cigaretės 2020 metais užėmė atitinkamai 23,1 proc. ir 22,4 proc. rinkos dalis.

Net 88 proc. nelegalių tabako gaminių pernai į Lietuvą atkeliavo iš kaimyninės Baltarusijos. Daugiausia jų buvo surūkoma Kauno ir Šiaulių apskrityse.